

Vlaanderen
is welzijn

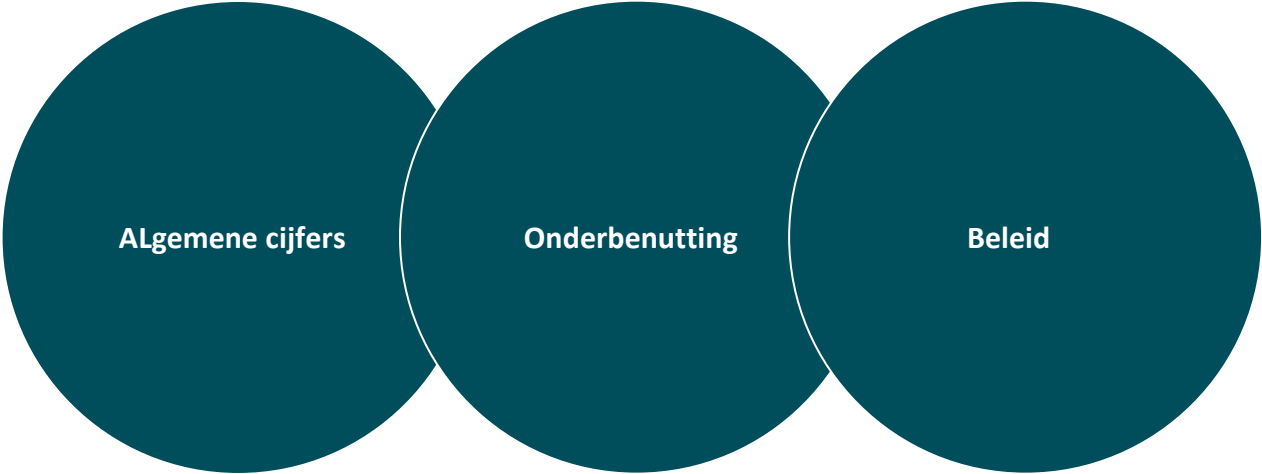
VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Commissie Welzijn

2 mei 2023

INHOUD

Algemene cijfers

Onderbenutting

Beleid

ALGEMENE CIJFERS

VAPH-ONDERSTEUNING - ONDERSTEUNINGSVORMEN OP 31 DECEMBER 2022

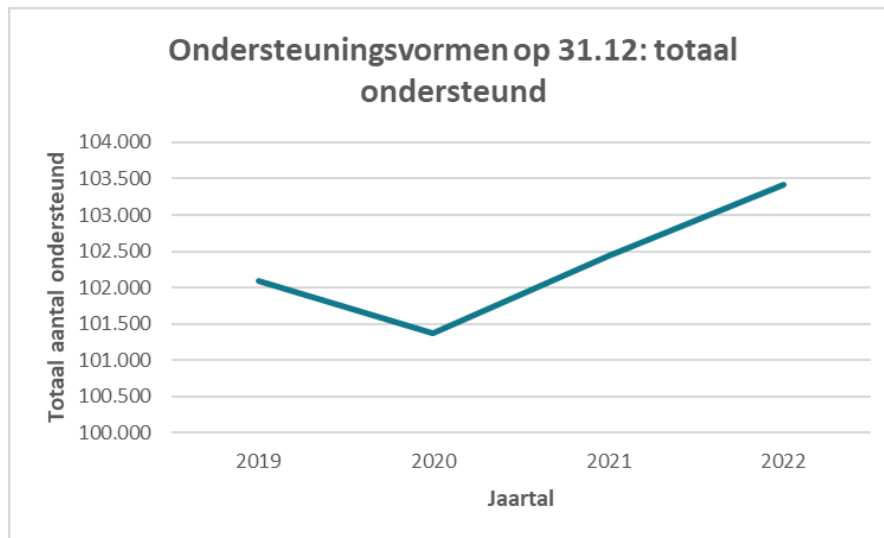
ONDERSTEUNINGSVORM	AANTAL op 31.12.2022
Zorgbudget	14.427
RTH	28.818
GIO	1.079
MFC	8.054
PAB	1.816
PVB	28.506
IMB	45.350
Wachtend in prioriteitengroepen	16.702
Totaal aantal unieke personen	106.008
Totaal aantal ondersteund*	103.423

→ Deze cijfers zijn (met uitzondering van RTH en GIO) een momentopname. Het aantal personen op 31.12.2022.

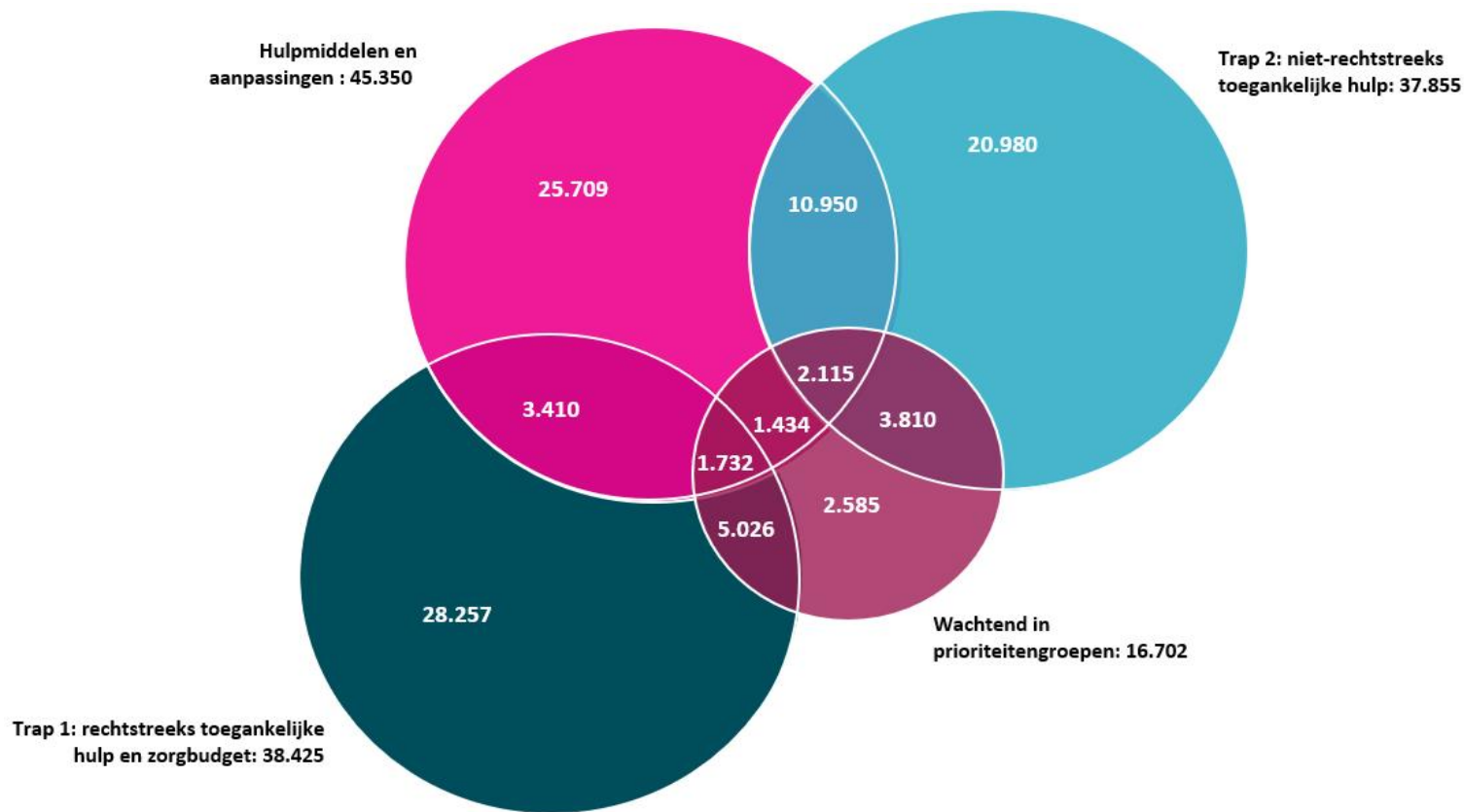
→ het totaal aantal unieke personen komt niet overeen met de som van de categorieën omdat een persoon in meerdere categorieën kan voorkomen

*exclusief enkel wachtenden

VAPH-ONDERSTEUNING - ONDERSTEUNINGSVORMEN OP 31 DECEMBER

VAPH-ONDERSTEUNING 2022 - ONDERSTEUNINGSCOMBINATIES OP 31 DECEMBER

ZORGINVESTERINGSPLAN - OORSPRONKELIJK UITBREIDINGSBELEID

Bedragen in miljoen euro

UB 2021 230

Voorafnames 16

Verdeelsleutel 85% - 15%
meerder-minderjarigen

Budget meerderjarigen (PVB) 181,9

Budget minderjarigen 32,1

VERSPREID OVER DE REST VAN DE LEGISLATUUR

- 1 miljoen: bijkomende subsidie bijstandsorganisaties: vanwege stijgend aantal leden
- 15 miljoen: inkanteling IPO/MPI GO
 - eerste internaten worden MFC in september 2023
 - intensieve samenwerking: stakeholders, kabinetten & administratie (Onderwijs, Opgroeien & VAPH)

- 3 miljoen: persoonsvolgende convenanten: vaak complexe dossiers
- 29,1 miljoen voor PAB-prior-dossiers, en wachtenden PAB

UITBREIDINGSBELEID 2020-2024

Aangroei middelen vanuit het uitbreidingsbeleid

(miljoen euro)

	2020	2021	2022	2023	2024*
Initiële verdeling	40	30	40	60	100
cumulatief initieel UB	40	70	110	170	270
Jaarlijkse reële aangroei	40	45	60	86,2	38,8
Cumulatief reëel UB	40	85	145	231,2	270
extra vanuit ZIP (incl VIA)			60,8	11,9	
Cumulatief	40	85	205,8	303,9	342,7

* voorzien voor begrotingsopmaak 2024

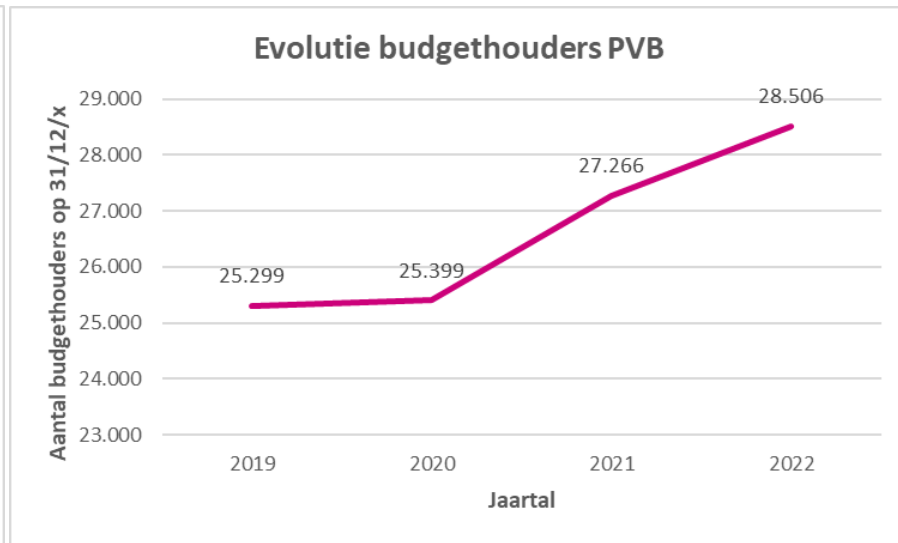
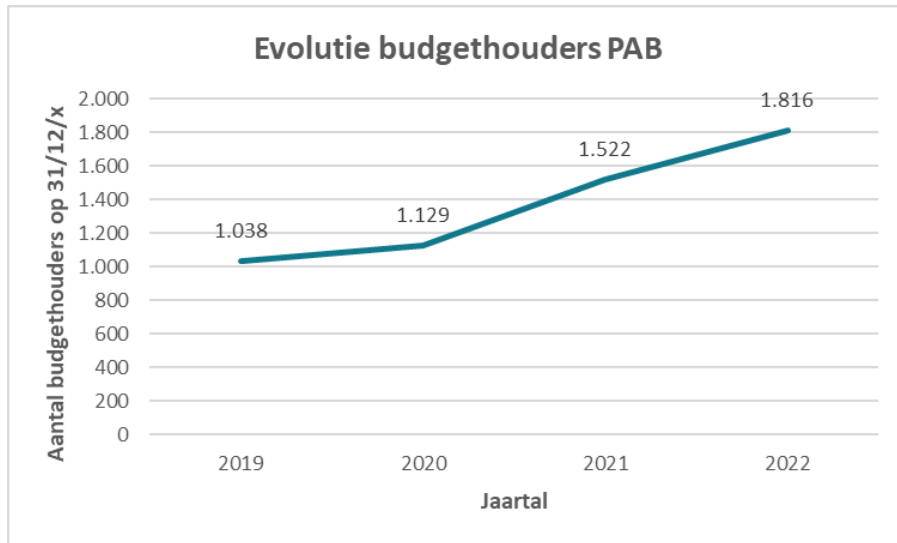
BUDGETTEN - BIJKOMENDE MIDDELEN BOVEN OP UB

- Bovenop middelen UB: bijkomende middelen vanuit beleidsdomein: 53,2 miljoen euro recurrent
 - 21,2 miljoen recurrente middelen voor crisis- en investeringsplan jeugdhulp
 - 32 miljoen voor PVB meerderjarigen (automatische-toekenningsgroepen)
- 19,5 miljoen euro recurrent vanuit VIA 6 voor uitbreiding RTH in het kader van pilootprojecten (gaat van start vanaf 2023)

PVB's en PAB's - TERBESCHIKKINGSTELLINGEN

JAAR	TERBESCHIKKING-STELLINGEN PVB: AUTOMATISCHE-TOEKENNINGSGROEPEN	TERBESCHIKKING-STELLINGEN PVB: PRIORITEITENGROEPEN	AANTAL BUDGETHOUDERS PVB OP 31.12	TOEKENNINGEN PAB	AANTAL BUDGETHOUDERS PAB OP 31.12
2019	2203	451	25.299	262	1038
2020	1952	873	25.399	229	1129
2021	1583	2215	27.266	550	1522
2022	1573	1839	28.506	447	1816

PAB's en PVB's - EVOLUTIE AANTAL BUDGETHOUDERS

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - TERBESCHIKKINGSTELLINGEN 2022

AUTOMATISCHE-TOEKENNINGSGROEP	AANTAL
Maatschappelijke noodzaak	156
Tijdelijke noodsituatie	317
Verlenging noodsituatie	257
Definitieve PVB na noodsituatie	246
Spoed	93
PVB na jeugdhulp MFC	357
PVB na jeugdhulp PAB	120
Definitief PVB geïnterneerden	27
Totaal	1573

PRIORITEITENGROEP	AANTAL
PG 1	867
Deelbudget PG 2	972*
Totaal	1839

* Dit is het aantal PVB's ter beschikking gesteld in 2022 dat nog lopend is op 3 april 2023. Oorspronkelijk werden er 1100 deelbudgetten ter beschikking gesteld, maar daarvan is een deel stopgezet of geweigerd door de persoon met een handicap. In 2023 worden deze stopgezette budgetten vervangen door nieuwe deelbudgetten in PG 2.

2022-2024: MONITORING EN PREDICTIES PVB

	2022	2023	2024
VRIJKOMENDE MIDDELEN UITSTROOM	48,5 miljoen euro	54,6 miljoen euro	58,6 miljoen euro
na overlijden	47,3 miljoen euro	53 miljoen euro	57,0 miljoen euro
andere uitstroom	3,3 miljoen euro	3,6 miljoen euro	3,7 miljoen euro
af trek bijdrage A	-2,1 miljoen euro	-2,1 miljoen euro	-2,1 miljoen euro
NODIGE MIDDELEN AUTOMATISCHE TOEKENNINGEN	50,0 miljoen euro	61,9 miljoen euro	63,5 miljoen euro
BENODIGDE MIDDELEN NETTO	1,5 miljoen euro	7,4 miljoen euro	4,9 miljoen euro

2023-2024 - MONITORING EN PREDICTIES PVB: RAMING AANTAL EN KOSTPRIJS PVB PRIORITEITENGROEP 1

PRIORITERINGSDATUM	2023	2024	TOTAAL
Initieel: 30.06.2023 (18 maand wachttijd)	844 (44,3 miljoen euro)	418 (22,8 miljoen euro)	1.262 (67,1 miljoen euro)
Potentieel: 31.12.2023 (12 maand wachttijd)	850 (44,7 miljoen euro)	717 (39,0 miljoen euro)	1.567 (83,7 miljoen euro)

- Oorspronkelijke doelstelling zorginvesteringsplan: terbeschikkingstelling PVB binnen de 18 maand na aanvraag (dus deze legislatuur iedereen tot en met prioriteringsdatum 30.06.2023)
- Versnelling mogelijk door optimale inzet van middelen: sinds november 2022 meteen terbeschikkingstelling van zodra iemand op de wachtlijst komt.
- Bijkomende terbeschikkingstellingen mogelijk: we zouden 6 maand verder kunnen geraken deze legislatuur. Op basis van de huidige prognoses zouden we iedereen met prioriteringsdatum tot en met 31.12.2023 een terbeschikkingstelling kunnen geven (mits toeleidingsprocedure reeds volledig is doorlopen), oorzaken:
 - hogere uitstroom door overlijden
 - lagere kosten dan initieel geraamd bij automatische toekenningsgroepen
 - inzet van onderbenutting bij PVB

2022-2024: CONCLUSIE MONITORING EN PREDICTIES PVB

- We verwachten +/- 1920 terbeschikkingstellingen in de automatische-toekenningsgroepen voor 2023 en +/- 2220 voor 2024.
- De netto kost van de automatische-toekenningsgroepen (rekeninghoudend met het bedrag dat vrijkomt door uitstroom) is nog 7,4 miljoen voor 2023 en 4,9 miljoen voor 2024.
- De wachttijd in PG 1 is weggewerkt. Mensen krijgen momenteel een budget van zodra zij de toelidingsprocedure doorlopen hebben en op de wachtlijst staan.
- We kunnen op basis van de huidige prognoses de prioriteringsdatum 31.12.2023 halen deze legislatuur in PG 1.

2023-2024: NOODPROCEDURE

- Procedures noodsituatie en maatschappelijke noodzaak (cijfers 2022)
 - 586 aanvragen tijdelijke noodsituatie: 55 % goedgekeurd (€ 7,7 miljoen)
 - 314 aanvragen maatschappelijke noodzaak: 48 % goedgekeurd (€ 7,8 miljoen)
- Integratie procedures noodsituatie - maatschappelijke noodzaak (1 februari 2023)
 - Korte aanvraagprocedure: tijdelijk budget - definitief budget op maat
 - Uitbreiding doelgroep: ernstige zelfverwaarlozing door langdurig ontbreken van sociaal netwerk
Inschatting: 75-tal extra goedkeuringen per jaar - ca. 4,7 miljoen euro per jaar
- Versoepelingen richtlijnen noodprocedure (13 maart 2023)
 - ‘Plots en onvoorzienbaar’ vanuit perspectief van persoon met een handicap (in plaats van perspectief persoon met een handicap én sociaal netwerk), bv. situaties van echtscheiding of uithuiszetting
Inschatting: 35-tal extra goedkeuringen per jaar - ca. 2,1 miljoen euro per jaar
 - Ruimere definitie van ‘wegvallen van de ondersteuning’, bv. niet opgewassen zijn tegen toegenomen ondersteuningsnood door plotse en onverwachte achteruitgang in functioneren van persoon
Inschatting: 45-tal extra goedkeuringen per jaar - ca. 2,7 miljoen euro per jaar

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - PRIORITEITENGROEPEN

	2019	2020	2021	2022
Prioriteitengroep 1	1.837	1.802	328	210
Prioriteitengroep 2	2.826	3.777	5.034	6.172
Prioriteitengroep 3	11.496	11.053	10.595	10.345
Totaal aantal vragen	16.159	16.632	15.957	16.727
Aantal unieke personen	15.978	16.523	15.918	16.702

Toestand op 31 december van betreffende jaar

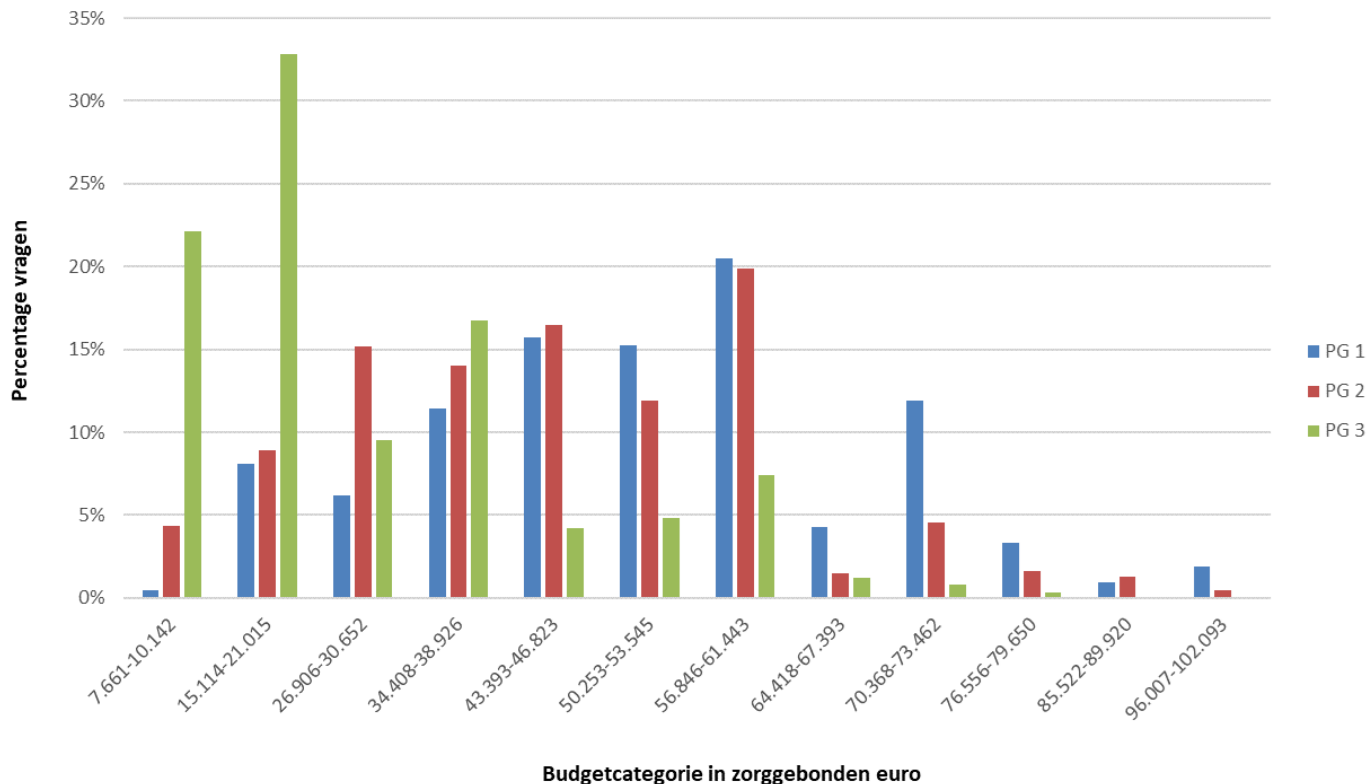
PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - PRIORITEITENGROEPEN

	PRIORITERINGSDATUM LANGSTWACHTENDE	WACHTTIJD LANGSTWACHTENDE
Prioriteitengroep 1	01.10.2022	3 maanden
Prioriteitengroep 2	01.10.2016	6 jaar 3 maanden
Prioriteitengroep 3	16.01.2002	20 jaar 11 maanden

Toestand op 31 december 2022

- Budgetten in prioriteitengroep 1 worden onmiddellijk ter beschikking gesteld.
- Personen met een prioriteringsdatum tot en met 17.01.2018 in prioriteitengroep 2 beschikken over een deelbudget.

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - PRIORITEITENGROEPEN

WachtlIJst 31 december 2022

Er is een hogere vertegenwoordiging van lage budgetcategorieën in PG 3, en een hogere vertegenwoordiging van de hoge budgetcategorieën in PG 1.

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - SITUATIE VAN MENSEN IN DE PRIORITEITENGROEPEN

	PG 1	PG 2	PG 3	TOTAAL**	% T.O.V. TOTAAL	AANTAL MET IMB	AANTAL ZONDER IMB
Zorgbudget + RTH	21	386	1.110	1.516	9,1%	292	1.224
Zorgbudget	10	211	2.727	2.945	17,6%	1.030	1.915
RTH	46	1.130	1.128	2.297	13,8%	410	1.887
MFC of PAB	9	91	105	205	1,2%	81	124
Deel-PVB*	76	2.968	2.682	5.720	34,2%	2.034	3.686
Geen van bovenstaande	48	1.386	2.593	4.019	24,1%	1.434	2.585
Totaal	210	6.172	10.345	16.702	100%	5.281	11.421

* Dit gaat over zowel mensen met een deelbudget uit het project deelbudgetten PG 2, als over andere mensen die al een PVB hebben.

** Men kan in meerdere prioriteitengroepen een vraag hebben, deze kolom is het unieke aantal personen.

PRIORITEITENGROEPEN: DEELBUDGETTEN IN PRIORITEITENGROEP 2

- 1100 deelbudgetten uitgedeeld in PG 2 (startdatum 1 december 2022)
- 116 personen van de 1099 weigerden hun deelbudget
- Vervangen door 76 personen met een startdatum 1 maart 2023
- Toegekend aan mensen tot en met prioriteringsdatum 8 februari 2018 → wachttijd langstwachters zonder deelbudget: ongeveer 5 jaar
- Vervanging stopzettingen en weigeringen deelbudgetten in 2023, niet meer in 2024
- Begeleidend onderzoek opgestart: via steunpunt WVG
 - onderzoeksdoelstelling: *‘In welke mate wordt het doel van de deelterbeschikkingstelling, namelijk de hoogste noden van de betrokken persoon te lenigen gehaald? Het onderzoek moet ook inzicht verschaffen in de manier waarop het budget wordt ingezet en of het doel daardoor al dan niet bereikt (kan) word(t)en.’*
 - gestart in december 2022
 - eindrapport: eind januari 2024

PRIORITEITENGROEPEN: BEVRAGING IN PRIORITEITENGROEP 3

- Kwantitatief luik: survey liep van november 2021 tot februari 2022
- Kwalitatief luik: individuele gesprekken tot april 2022
- Inhoud: huidige en gewenste ondersteuning werd bevraagd per type aanbieder
- 958 reacties werden na cleaning van data geselecteerd in het wetenschappelijk onderzoek
- Beleidsmatige conclusies
 - sterke diversiteit qua leeftijd, handicap, huidige ondersteuning ...
 - veel nood aan praktische hulp
 - nood aan ruime rechtenverkenning
 - belang van individuele gesprekken
 - significante verschillen tussen hoge en lage ondersteuningsvragen: diverse aanpak nodig?
 - actualisatie van de vragen na vraagverheldering?
 - belang van informele zorg voor de respondenten versus draagkracht van netwerk en grenzen van mogelijkheden

PRIORITEITENGROEPEN: BEVRAGING IN PRIORITEITENGROEP 3

- Vervolgtraject: verkenning van mogelijkheden tot samenwerking met reguliere diensten om al (deels) een antwoord te bieden op de vele vragen naar praktische hulp
- Concreet: samenwerking tussen betrokken teams VAPH en departement Zorg (thuiszorg)
 - beter zicht krijgen op mogelijkheden en grenzen van reguliere thuiszorg voor personen met (vermoeden van) handicap, onder meer:
 - Vinden personen met een handicap de weg naar de diensten thuiszorg?
 - Ondervinden personen met een handicap specifieke drempels om gebruik te maken van diensten thuiszorg?
 - Ervaren de diensten thuiszorg problemen in het bieden van ondersteuning aan personen met een handicap?
 - Is er voldoende capaciteit bij de diensten thuiszorg?
 - uitwisselen data tussen beide entiteiten (eerst ad hoc, daarna structureler)
- Verder onderzoeken gebruik en mogelijkheden RTH voor wachtenden in PG 3 (cf. pilootfase RTH)

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - BESTEDING

- Evolutie inzet middelen in cash of voucher

JAAR	% ZORGGEBONDEN MIDDELEN IN CASH	% ZORGGEBONDEN MIDDELEN IN VOUCHER
2019	10,4%	89,6%
2020	9,9%	90,1%
2021	13,4%	86,6%
2022*	15,6%	84,4%

* Voorlopige, nog niet geconsolideerde cijfers op basis van de ramingen. Die kunnen nog licht wijzigen.

- Steeds meer middelen worden ingezet via cashbesteding (stijging van ruim 5 % ten opzichte van 2019 van het aandeel middelen in cash)

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - BESTEDING

- Aandeel besteders cash/voucher/combi

JAAR	ENKEL VOUCHER	ENKEL CASH	COMBINATIE VOUCHER/CASH	TERBESCHIKKING-STELLING, GEEN OVEREENKOMST	TOTAAL
2019	81,3%	9,9%	7,6%	1,2%	100%
2020	76,7%	11,2%	11,0%	1,2%	100%
2021	72,2%	12,4%	14,0%	1,4%	100%
2022	69,0%	13,0%	15,9%	2,1%	100%

- Steeds meer mensen besteden via cash of combineren cash met voucher

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - CASH BESTEDING

Cashovereenkomsttype PVB	2021	2022
Hulpverlener	16,44% (6.063)	16,95% (7.395)
Dienstencheque	12,22% (4.505)	12,45% (5.434)
Erkend WVG (vb. thuiszorg)	7,66% (2.824)	8,34% (3.637)
Vrijwilliger	9,04% (3.332)	8,12% (3.541)
Vervoer	6,70% (2.472)	7,40% (3.229)
Arbeidsovereenkomst	6,92% (2.553)	5,68% (2.479)
Cash VZA	4,70% (1.734)	4,82% (2.101)
Intensieve bijstand bij een bijstandsorganisatie	14,16% (5.221)	14,72% (6.425)
Lidmaatschap bijstandsorganisatie	13,61% (5.019)	13,87% (6.087)
Andere*	8,53% (3.164)	7,60% (3.316)
Totaal	100% (36.869)	100% (43.642)

*Andere: Overeenkomsten met o.a. bijstandsorganisaties, uitzendbureaus, groenezorginitiatieven, ouderinitiatieven, organisatie wijkwerk ...

MONITORING PAB

	2022	2023	2024
Uitbreidingsbeleid	+6,3 miljoen	+8,5 miljoen	+8,3 miljoen
Bijkomende middelen vanuit crisis jeugdhulp	/	+3,35 miljoen	/
Beschikbaar startbudget (incl. uitbreidingsbeleid)	58,1 miljoen	75,2 miljoen	86,9 miljoen
Lopende PAB's op 31/12/x-1	-60,1 miljoen	-81,8 miljoen	-100,7 miljoen
Toegekend met restmiddelen	-3,5 miljoen	-0,4 miljoen	/
Kosten spoedprocedure en herzieningen	-0,78 miljoen	-1 miljoen	-1 miljoen
Vrijkomende middelen stopzettingen en zorgcontinuïteit	+5,2 miljoen	+5,9 miljoen	+6,2 miljoen
Vrijkomende middelen combinatie MFC (10,83 %) en onderbenutting (12,4%)	+15,4 miljoen	+21,1 miljoen	+24,3 miljoen
Totaal beschikbaar voor toekenningen	14,3 miljoen (n=433)	19 miljoen (n=471)	15,8 miljoen (n=393)
Priors		10 miljoen (n=246)	7,9 miljoen (n=198)
WachtlIJst PAB		9 miljoen (n=225)	7,8 miljoen (n=195)

PERSOONLIJKE-ASSISTENTIEBUDGETTEN - BESTEDING

Overeenkomsten PAB	2021	2022
Hulpverlener (zelfstandige)	16,81% (1.647)	19,28% (2.123)
Dienstencheque	14,36% (1.407)	15,20% (1.674)
Vrijwilliger	11,03% (1.081)	10,05% (1.107)
Arbeidsovereenkomst	10,21% (1.000)	7,17% (790)
Familielid	8,69% (851)	8,64% (952)
Organisatie persoonlijke assistent	6,55% (642)	5,70% (628)
Overeenkomst met vergunde zorgaanbieder (incl. kortverblijf)	5,91% (579)	7,08% (780)
Intensieve bijstand bij een bijstandsorganisatie	10,93% (1.071)	11,97% (1.318)
Lidmaatschap bijstandsorganisatie	11,27% (1.104)	11,00% (1.211)
Andere*	4,24% (415)	3,90% (430)
Totaal	100% (9.797)	100% (11.013)

*Andere: Overeenkomsten met o.a. bijstandsorganisaties, uitzendbureaus, groenezorginitiatieven, ouderinitiatieven, organisatie werk, overeenkomsten in het kader van vervoer...

ONDERBENUTTING

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - EVOLUTIE BENUTTINGSPERCENTAGE

JAAR	2019	2020	2021	2022*
Volledig nieuwe cliënten	58,0%	68,8%	57,8%	59,9%
Gewijzigde TBS - exclusief transitie	90,3%	92,1%	87,4%	90,4%
Ongewijzigde (TBS sinds 2017)	/	89,3%	88,5%	84,9%
Transitie cliënten	/	99,3%	98,6%	98,2%
Globaal	96,5%	95,5%	93,5%	91,6%

* Dit zijn geraamde, voorlopige, nog niet geconsolideerde cijfers die nog kunnen wijzigen. De cijfers worden eind mei '23 geconsolideerd.

PERSOONLIJKE-ASSISTENTIEBUDGETTEN - EVOLUTIE BENUTTINGSPERCENTAGE

JAAR	2019	2020	2021	2022*
Nieuwe cliënten	72,1%	38,2%	71,6%	71,6%
Ongewijzigde cliënten	90,0%	85,4%	88,2%	87,5%
Globaal	87,9%	83,8%	83,6%	85,1%

* Situatie op 19.04.2023, kan nog licht stijgen door bijkomende facturen die verwerkt worden na deze datum

- De cijfers in 2020 zijn lager, vooral bij nieuwe cliënten: heeft hoogstwaarschijnlijk te maken met een impact van corona waarbij nieuwe cliënten moeilijker een nieuwe assistent konden vinden
- Deze cijfers worden pas geconsolideerd eind mei 2023 en kunnen dus nog licht wijzigen.

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - EVOLUTIE BEDRAG PER PUNT

JAAR	BEDRAG PER PUNT CASH	% BEHEERSKOSTEN	BEDRAG PER PUNT VOUCHER	% ORGANISATIEGEBONDEN KOSTEN
2019	€ 856,51	11,94%	€ 957,88	21,18%
2020	€ 861,86	11,94%	€ 983,86	19,40%
2021	€ 868,83	10,35%	€ 1.026,18	17,85%
2022	€ 928,51	10,35%	€ 1.116,19	16,18%
2023	€ 988,46	10,35%	€ 1.191,29	16,18%

Opmerking

Het bedrag per punt voucher is inclusief VIA-middelen, bij cash komen die er nadien nog bij als er overeenkomsten ingediend worden die in aanmerking komen voor VIA-middelen (maximaal 15,75 % voor PAB; en maximaal 8,75 % voor PVB + eindejaarstoelage PAB en PVB 2,62 %).

ALGEMEEN - RESULTAAT 2022

Geconsolideerde uitvoeringscijfers 2022

- 5,0 miljoen meerontvangsten
- 144,3 miljoen minderuitgaven
 - 16,4 miljoen: terugvorderbare voorschotten (niet-ESR-aanrekenbaar)
 - 16,7 miljoen betrekking op voorgaande jaren
 - overige minderuitgaven met betrekking tot 2022 zelf
 - hulpmiddelen: 8,6 miljoen
 - RTH: 11,0 miljoen (projecten starten vanaf 01.01.2023)
 - nRTH: 87,3 miljoen
 - 4,3 miljoen: overige

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - ONDERBENUTTING

Onderbenutting is inherent aan een persoonsvolgend systeem , in het bijzonder in geval van uitbreidingsbeleid

- eenmalig effect door gespreide terbeschikkingstelling (PAB en PVB): budget a rato van aantal dagen in startjaar
- vertraging bij opstart: mensen moeten eerst een zorgaanbieder of andere vormen van zorg en ondersteuning vinden voor ze kunnen starten (6 miljoen)
- groeiend aandeel cashers (69,7 miljoen)
 - grotere onderbenutting dan vouchers: voorzichtigheid bij cash-besteders
 - cash is goedkoper dan voucher:
 - omslagsleutel bedrag per punt in 2022: 928,51 euro voor cash versus 1116,19 euro bij voucher
 - bij cash is er een top up van 10,35 % beheerskosten versus 16,18 % organisatiegebonden kosten bij voucher

PERSOONSVOLGENDE BUDGETTEN - ONDERBENUTTING

Onderbenutting is inherent aan een persoonsvolgend systeem, in het bijzonder in geval van uitbreidingsbeleid

- beperking op omzetting niet-aangewende personeelspunten in werkmiddelen (maximum 3 % van de personeelspunten bij MFC en maximum 65 % van de organisatiegebonden punten (OG) bij de vergunde zorgaanbieders (VZA) (16,7 miljoen)
 - meer niet ingezette personeelspunten door moeilijkheden bij vinden van personeel
- organisatiegebonden punten bij voucherbesteding worden met vertraging toegekend ($50 \% x + 1$, $100 \% x + 2$) (6,5 miljoen)
- complexe problematieken: groeiende moeilijkheden om voor iedereen gepaste zorg en ondersteuning te vinden

ALGEMEEN - INZET ONDERBENUTTING

- Om de onderbenutting te kunnen inzetten: verhoging nodig van het VAK (vastleggingskrediet) om het VEK (vereffeningskrediet) vollediger te kunnen inzetten
 - daarvoor moet de onderbenutting geobjectiveerd worden
 - akkoord nodig van financiën en begroting voor deze herinzet: enkel recurrente onderbenutting
- begroting van 2023
 - reguliere uitbreidingsbeleid van 77,7 miljoen PVB en 8,5 miljoen PAB
 - extra vastleggingskrediet (VAK) van 100,2 miljoen bovenop het vereffeningskrediet (VEK) voor PVB en 16,0 miljoen voor PAB
 - Begrotingsaanpassing 2023: op basis van stijgende evolutie onderbenutting wordt een bijkomende verhoging van het VAK mogelijk geacht.

BELEID

TRANSPARANTIE

- Doelstelling Transparantie
 - De zorg en ondersteuning van vergunde aanbieders moet op een transparante wijze worden toegelicht aan de budgethouders. De budgethouder heeft ook recht op een transparante weergave van de kosten die een vergunde zorgaanbieder aanrekent voor zorg- en ondersteuningsfuncties die met een persoonsvolgend budget (PVB) worden vergoed, en dit uitgedrukt in punten en euro's.
- Waarom een model-IDO?
 - IDO = veel afspraken + complexe materie -> lang en moeilijk begripbaar document
 - MAAR: belangrijk document bij onduidelijkheden en conflicten
 - Middel om doelstelling transparantie te bereiken
 - Gaat verder dan enkel prijzen
 - Wat houdt ondersteuning in?
 - Wat zit in de woon- en leefkosten?
 - Wat als ondersteuning niet geboden kan worden?
 - Streven naar eenduidigheid, helderheid en leesbaarheid

MODEL INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO)

- Grote lijnen inhoud IDO
 - Afspraken ondersteuning: welke ondersteuning, frequentie, kostprijs
 - Afspraken over woon- en leefkosten: welke WLK, forfait of effectief verbruik, kostprijs
 - Afspraken over afwezigheden: inhalen mogelijk?, wat met zorggebonden en woon- en leefkosten?
 - Afspraken over het handelingsplan: tijdstip en wijze van evaluatie
 - Afspraken over de IDO: hoe IDO aanpassen, hoe IDO opzeggen
 - ...
- 4 versies
 - PVB (ondersteuning bij VZA)
 - RTH
 - MFC
 - MFC-PAB (waarbij MFC wordt ingekocht met PAB)

MODEL INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO)

- Meerwaarde
 - uitgewerkt in cocreatie met en gedragen door verschillende stakeholders (vertegenwoordigers gebruikers, vertegenwoordigers zorgaanbieders, bijstandsorganisaties, VAPH)
 - opgemaakt volgens kwaliteitsbesluit en aandacht voor extra afspraken aanbevolen in het kader van transparantie
 - juridisch nazicht door advocatenkantoor gespecialiseerd in overeenkomstenrecht
 - eenvoudig taalgebruik door Wablief
 - gericht aan zowel gebruikers als zorgaanbieders (beide krijgen dezelfde info)

MODEL INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO)

- Model-IDO én document met extra informatie
 - beide worden best samen gelezen
 - per artikel/paragraaf wordt wanneer nodig extra uitleg voorzien
 - moeilijke woorden worden in de extra informatie onderlijnd en uitgelegd in de alfabetische begrippenlijst.
- Sterk aangeraden, niet verplicht
 - keuze van de zorgaanbieder
 - in eerste instantie voor nieuwe gebruikers (geen verwachting dat alle IDO's aangepast worden, administratieve belasting)
 - ook als model niet gebruikt wordt is het een belangrijke leidraad zowel voor vergunde zorgaanbieder als voor budgethouders
 - zorgaanbieder: ter inspiratie van eigen sjabloon
 - gebruiker: kennis over welke aspecten (verplicht/aanbevolen) men afspraken moet maken en men dus moet aanhalen in de dialoog met de zorgaanbieder

MODEL INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO)

- Bekendmaking en sensibilisering
 - uitgebreide communicatie via nieuwsbrieven
 - webinars
 - uitgedragen en gepromoot door stakeholders uit werkgroep
 - artikel Sterk
 - dynamisch document: bijsturing op basis van feedback van zorgaanbieders en gebruikers

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VEREENVOUDIGDE TOELEIDINGSPROCEDURE

- De doorlooptermijn van een reguliere aanvraag PVB in 2022 duurde **207 dagen** (mediaan)
 - opstellen van de modules van een MDV door MDT: 147 dagen
 - interne behandeltijd VAPH + opvragen en wachten op extra informatie aanvrager:
 - 13 dagen
 - voorbereiden beslissingen dossiers VTC = 21 dagen
 - behandeltijd VTC: 25 dagen
- Behandeltijd HOC (optioneel): 76 dagen (mediaan)

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VEREENVOUDIGDE TOELEIDINGSPROCEDURE

- Doelstelling regeerakkoord: aanvraagprocedure PVB vereenvoudigen, overbodige systeemkosten elimineren, wachtlijst terugdringen
- Aanpassingen toeleidingsprocedure: uitstel van budgetbepaling
 - klantgerichtere procedure: eenvoudige en logische volgorde, actuele budgethoogte
 - terugdringen van systeemkosten: geen overbodige documenten, geen herziening budgethoogte
 - draagvlak in de sector
- Implementatie vereenvoudigde toeleidingsprocedure
 - aanpassing regelgeving (decreet en uitvoeringsbesluiten)
 - concrete operationalisering (herzieningsvragen, overgangsmaatregelen)
 - technische implementatie

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VERNIEUWEN BELEID RTH

- Vorige periode sterk ingezet op trap 2 van PVF, nu focus op trap 1
 - uitbreiding middelen: 19,5 mio euro (VIA 6)
 - vernieuwen beleid RTH: meer vraagsturing, meer flexibiliteit, meer lokale en intersectorale verankering
- In 2023 pilootfase RTH om nieuwe mogelijkheden van rechtstreeks toegankelijke hulp te ontwikkelen en uit te proberen
- Medio 2024: definitieve aanpassing besluit RTH (22.02.13)

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VERNIEUWEN BELEID RTH

Wat ging vooraf?

- lanceren pilootfase zomer 2022
- mogelijkheid voor erkende/vergunde aanbieders en nieuwe organisaties om aanvraag in te dienen van 9 oktober tot en met 9 november 2022
- 341 initiatieven werden ingediend door 231 verschillende organisaties
 - 5 ouderinitiatieven, 9 groenezorginitiatieven, 38 niet erkende organisaties, 179 reeds erkende/vergunde VAPH-organisaties
- 111 initiatieven geselecteerd, 113 organisaties (bijkomende) erkenning RTH 01.01.23 tot en met 30.06.24
 - 89 reeds erkende/vergunde organisaties, 1 groenezorginitiatief, 1 ouderinitiatief, 22 niet-erkende organisaties

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VERNIEUWEN BELEID RTH

- Pilootfase: 1 januari - 31 december 2023
- Evaluatie & aanpassen regelgeving: 1 januari - 30 juni 2024
- 2 hoofddoelstellingen
 - tijdens de pilootfase RTH ontwikkelen en implementeren de betrokken organisaties nieuwe/ vernieuwende vormen van RTH
 - de organisaties betrokken in de pilootfase RTH bieden rechtstreeks toegankelijke ondersteuning aan die voldoet aan elk van volgende voorwaarden
 - de ondersteuning is snel inzetbaar en flexibel aanpasbaar
 - de ondersteuning is laagdrempelig en nabij (beschikbaarheid, betaalbaarheid, bereikbaarheid, begrijpbaarheid, betrouwbaarheid)
 - de ondersteuning is vraaggericht en op maat (bruikbaarheid)
 - de VAPH-RTH ondersteuning wordt geïntegreerd en afgestemd met andere (niet-VAPH)- ondersteuning (bekendheid)

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VERNIEUWEN BELEID RTH

2 afgeleide doelstellingen

- De organisaties betrokken in de pilootfase RTH zijn voldoende matuur en wendbaar om in te spelen op en zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden, om kansen te benutten en om bedreigingen snel het hoofd te bieden. Beginnende organisaties tonen voldoende potentieel en bereidheid om hierin te groeien.
- De visie en doelstellingen van de initiatieven zijn in lijn met het VN-verdrag voor de Rechten van Personen met een Handicap, met het Vlaamse beleid voor personen met handicap en de principes van Vroeg & Nabij voor wat betreft (jonge) kinderen.

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VERNIEUWEN BELEID RTH

- Verschillende stakeholders met diverse verwachtingen: gebruikers, aanbieders, sociale partners (VIA 6), VAPH, Vlaamse Regering/parlement
- Uitspraken nodig op verschillende domeinen: budgettair, juridisch, inhoudelijk, technisch, organisatorisch
- Verschillende soorten informatie nodig
 - kwantitatieve gegevens: financiële info, inzet punten, ondersteuningsfuncties ...
 - kwalitatieve gegevens: beschrijvende info over opstart en voortgang, inhoud geboden ondersteuning, IDO's en individuele plannen, motivaties > 8 punten ...
 - ervaringen, inzichten, reflecties

GEPLANDE OPTIMALISATIES - VERNIEUWEN BELEID RTH

- Complexe context waarbinnen pilootfase opgevolgd en geëvalueerd moet worden
 - omvang: 111 initiatieven, 113 organisaties
 - grote en uiteenlopende verwachtingen t.a.v. deze pilootfase
 - beperkte tijdspanne: piloot tot eind 2023, conclusies nodig eerste maanden 2024
- Daarom optimaal gebruik van reeds beschikbare info en gericht opvragen extra info
 - individuele opvolging van elk initiatief, info kan opgevraagd worden (bijvoorbeeld in bilateraal gesprek, door de onderzoekers, inbreng bij intervisie)
 - wetenschappelijk onderzoek
 - intervisies
 - reflectiegroep
- Meer weten?
 - <https://www.vaph.be/pilootfase-nieuw-beleid-rechtstreeks-toegankelijke-vaph-hulp-rth>

GEPLANDE OPTIMALISATIES - Aan de slag met de aanbevelingen Evaluatie PVF: perspectief van gebruikers en hun netwerk (UGent, december 2022)

Aanbevelingen op 6 thema's

- continuïteit en zekerheid m.b.t zorg en ondersteuning
- goed geïnformeerde zorggebruikers
- toeleiding procedures
- betaalbaarheid
- zelfregie
- samenleving/ inclusie

VAPH maakt samen met stakeholders actieplan met

- acties die al lopende zijn
- acties die VAPH bijkomend zal initiëren
- acties waarvoor we rekenen op onze stakeholders

GEPLANDE OPTIMALISATIES - inclusieve oriëntering

Bijzondere aandacht voor 'inclusieve oriëntering'

- al heel wat verschillende projecten en acties binnen VAPH en ruimer WVG die inzetten op goed informeren van personen met zorgvragen, snel en laagdrempelig ondersteuning bieden, optimaal en geïntegreerde benutten informele en formele, lokale en intersectorale, reguliere en specifieke ondersteuning ...
- daarom geen aparte actie rond 'inclusieve oriëntering'
- WEL bijzondere aandacht voor mogelijkheden en grenzen van 'inclusieve oriëntering' binnen de reeds lopende projecten en acties

BIJZONDERE UITDAGING - complexe zorgnoden

Complexe zorgnoden

- Vaststelling: ondersteuningsnoden van (minder- en meerderjarige) personen met handicap worden steeds complexer; grote uitdaging voor VAPH-sector en andere sectoren (bv. GGZ).
- PVB op maat (vraag en zorgzwaarte) volstaat niet altijd, organisaties en personeel haken af vanwege complexiteit
- Wat is nodig?
 - gedeelde zorg, met inbegrip van tijdelijke terugvalmogelijkheden en tijdelijke overname zorg
 - gezamenlijke inzet van financiële middelen, personeel en expertise
 - aangepaste infrastructuur
- Dringend nood aan kader voor geïntegreerde, langdurige zorg voor personen met zeer complexe zorg- en ondersteuningsnoden (handicap, medisch, psychisch/gedrag)

MINDERJARIGEN

Sterke inzet op intersectorale acties, binnen en buiten beleidsdomein

- Taskforce crisisjeugdhulp: versterken van aanbod MFC's voor kinderen en jongeren met complexe ondersteuningsnoden en mogelijk maken om meer uitstroom uit MFC's te realiseren door toekennen PAB's
- Transitie MPIGO's en aantal instellingen naar Welzijn: inkanteling van capaciteit binnen VAPH en/of Opgroeien, inzet op coachende trajecten om er sterke welzijnsvoorzieningen van te maken
- Vroeg en Nabij: vertaling van principes naar kinderen en jongeren met een handicap en hun netwerk. Pleidooi voor gedeelde verantwoordelijkheid voor zorg en ondersteuning kinderen en jongeren met een handicap
- Speciale aandacht voor jonge kinderen met (een vermoeden van) handicap en jongvolwassenen: afstemmen en samenwerking faciliteren (bv. GIO met kinderopvang en onderwijs), sensibiliseren en onderzoek

BLIJF OP DE HOOGTE

- Website: wegwijsinformatie, documenten en formulieren, veelgestelde vragen ...
 - www.vaph.be
- Maandelijks digitale VAPH-nieuwsbrief: updates over de VAPH-dienstverlening
 - www.vaph.be/actueel/nieuwsbrief
- Driemaandelijks tijdschrift Sterk: sterke verhalen van mensen met een handicap
 - www.vaph.be/actueel/magazines

CONTACTEER ONS

VAPH

Zenithgebouw

Koning Albert II-laan 37

1030 BRUSSEL

www.vaph.be/contacteer-ons

02 249 30 00

